

A2 ACTUEEL

SPECIALE BIJLAGE OVER A2 MAASTRICHT

www.a2maastricht.nl / 4 juni 2015

**Afbouw tunnel
vordert gestaag**

**Psychologie van
de weggebruiker**

13 JUNI 2015: DAG VAN DE BOUW BIJ A2 MAASTRICHT MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR:

Advies- en ingenieursbureau

Ontwerp Project A2 Maastricht

Asfaltonderneming

Bemaling bouwkuip

Aanbrengen wegbebakening en verkeersgeleiding

Verhuur en verkoop van machines

Bemiddeling in bouw en industrie

Betonreparaties

Aanbrengen en aansluiten detectielussen

Betonpompen

Aannemingsbedrijf

Aannemingsbedrijf

Wegontwerp en grondopbouw

Golfbaan Margraten

Verhuur en verkoop van machines

Verkeers- en tunneltechnische installaties

Evenementenbureau

Isoelectra

Leveren van vrachtauto's en kranen

Aannemingsbedrijf

Leveren van vrachtauto's en kranen

Samen slim reizen

Leveren van beton

Aannemingsbedrijf

Verkeers- en tunneltechnische installaties

Aanleggen van groenvoorziening

Geleiderail – Wegmarkering –
Infratechniek – Verkeersmaatregelen

Leveren van gereedschap en ijzerwaren

BEKIJK HET PROGRAMMA OP
WWW.A2MAASTRICHT.NL/DAGVANDEBOUW2015

Strukton en
Ballast Nedam

**MEER WETEN OVER DE
AFBOUW VAN DE TUNNEL?
BEZOEK HET PROJECT
TIJDENS DE DAG VAN
DE BOUW OP ZATERDAG
13 JUNI 2015.
MEER INFO:**

**WWW.A2MAASTRICHT.NL/
DAGVANDEBOUW2015**

Meter voor meter de tunnel poetsen

De ruwbouw is weliswaar klaar, maar nu moet de tunnel nog worden gereed gemaakt voor het verkeer. Dat is de taak van team Afbouw. Een megaklus, waar alles bij elkaar zo'n honderd mensen ongeveer een jaar mee zoet zijn. Hoofd Werkvoorbereider Joris Beerepoot van Avenue2 vertelt.

Bijna een jaar werken aan de afbouw van een tunnel van 2,3 kilometer? Dat lijkt lang. Toch is het niet zo gek. "We hebben wel te maken met vier tunnelbuizen en een middentunnelkanaal", zegt Joris Beerepoot. "In totaal zijn er acht buizen, dan praat je over enorme afstanden en hoeveelheden materiaal."

TUNNELBUIZEN

Joris legt graag uit wat team Afbouw allemaal doet. "Aan weerszijden van de vier tunnelbuizen en bij de tunnelmonden, langs binnen- én buitenwanden, leggen we geleidewanden aan, zogenaamde barriers. Dat zijn een soort vangrails: ze geleiden het verkeer en zorgen ervoor dat auto's niet tegen de tunnelwanden aanrijden. In totaal storten we meer dan 19 kilometer barriers, daarvan zijn de toeritten nu zo goed als klaar."

Ook het uitvoeren van betonreparaties en het aanbrengen van hittewerende bekleding bij het bovenste deel van de tunnelwanden hoort tot de taken van team Afbouw. De A2-tunnel wordt niet geveerd en er komen ook geen tegels of andere bekleding op de wanden. Om het er straks netjes te laten uitzien, wordt de tunnel van binnen helemaal schoongemaakt. Zo wordt de 'cementsluier' - een doffe grijze waas - van de brandwerende plafondplaten afgekrabd en gepoetst. "Daar zijn ongeveer tien mensen nu mee bezig, meter voor meter", zegt Joris. "Ik heb groot respect voor hun uithoudingsvermogen."

En dan moeten er in de tunnelbuizen vluchtdeuren komen, afvoerputten en een uitvullaag. Dat is een schuin aflopende wegverkanting, die zorgt voor een goede afwatering en voorkomt dat auto's uit de bocht vliegen. Joris: "Die uitvullaag heeft team GWW (Grond, Weg en Waterbouw) aangebracht. Wij zorgen daarna weer voor de barriers."

KLEINE TUNNEL

Tot zover de tunnelbuizen. Maar dan zijn we er nog niet. Tussen de tunnelbuizen - zowel in de onderste (A2) als de bovenste (N2) buizen - ligt een kleine tunnel: het zogenaamde middentunnelkanaal. Beide middentunnelkanalen zijn verdeeld in een dienstgang (bovenin) en een vluchtgang (onderin). In de dienstgang liggen de kabels waarmee de technische installaties van de tunnel met elkaar en met de ruimtes in de Dienstengebouwen worden verbonden. En

Joris Beerepoot werkt met zijn team aan de afbouw van de tunnel.

als dat nodig is, kunnen weggebruikers via de vluchtgang van het middentunnelkanaal veilig naar een van de uitgangen bij de tunnelmonden van Geusselt of Europaplein. Die twee functies worden strikt van elkaar gescheiden. Joris: "Team Afbouw begint met het aanbrengen van de vloeren in het middentunnelkanaal. De onderste vloer - voor de vluchtgang - bestaat uit dichte, stalen vloerplaten. De bovenste vloer - de dienstvloer - krijgt stalen roosterplaten. En ook in het middentunnelkanaal brengen we op de plek van de vluchtdeuren een brandwerend plafond aan."

TUNNELMONDEN

Bovengronds blijven straks alleen de tunnelmonden bij Geusselt en Europaplein duidelijk zichtbaar. Ook daar is team Afbouw aan de slag. Joris: "We werken de wanden netjes af met betonnen afdekplaten, maken deuren bij de uitgangen van het middentunnelkanaal en brengen op sommige plekken hekken en leuning aan."

Kenmerkend voor de route langs de A2 door heel Nederland is een terugkerend trekvogelmotief. De schematische afbeeldingen van vogels vormen een golvende bies met het verkeer mee van noord naar zuid (en terug). Met metalen vormen brengt team Afbouw ook op de wanden van de toeritten naar de A2-tunnel dit motief aan. De uitrit van de tunnelmond bij de Geusselt krijgt een extra bijzonder tintje: daar worden de wanden opgesierd met een afbeelding van de Maastrichtse mosasaurus. Team Afbouw verwacht nog tot na de bouwvak bezig te zijn in de tunnel. "Daarna geven we het stokje door aan team VTTI", zegt Joris. "Met het aanbrengen van installaties, zoals onder meer energievoorziening, 24-uurscamerabewaking, ventilatoren en blusvoorzieningen, zetten zij de volgende stap in het gereed maken van de tunnel voor verkeer."

PORTRET

Resy Reijnders

Functie: **Medewerkster Servicelijn
Maastricht Oost**

"Sinds 2009 werk ik op contractbasis bij de gemeente. In 2011 ben ik overstapt naar de Servicelijn Maastricht Oost, die toen werd opgezet. Mijn drie collega's en ik zijn het eerste aanspreekpunt voor alle vragen, meldingen en opmerkingen over A2 Maastricht. De Servicelijn is een gezamenlijk initiatief van alle betrokken partijen bij het project. En omdat we al een call center hadden bij de Gemeente Maastricht, werken we van daar uit.

Alle telefoontjes die bij ons binnen komen, verwerken we in een speciaal systeem. Van daaruit worden de vragen, meldingen of opmerkingen uitgezet bij de juiste partij. Als de medewerker daar de melding heeft afgehandeld en dat de melder heeft laten weten, koppelt hij of zij dat terug naar ons. Dan zetten wij de melding in het systeem op 'afgehandeld'. Niet alle vragen hoeven overigens te worden doorgezet, het komt ook voor dat wij zelf de beller kunnen beantwoorden. Vaak informeert het communicatieteam van A2 Maastricht ons al van tevoren of er belangrijke werkzaamheden op stapel staan. Dat is wel zo fijn, want dan zijn wij voorbereid op eventuele vragen. Regelmatig worden wij zelf

ook in het A2-informatiecentrum bijgepraat over de laatste ontwikkelingen.

Bij ingewikkelde mails of telefoontjes is het soms een beetje puzzelen om te bepalen aan wie we de vraag het beste kunnen doorspelen. Veel gaat naar het team Communicatie van het project. Een ander deel komt terecht bij team Handhaven van de gemeente. Daar is iemand speciaal belast met A2 Maastricht. Als er klachten zijn, gaat deze persoon ter plekke kijken. In uitzonderlijke gevallen kan dat ertoe leiden dat het werk tijdelijk wordt stilgelegd.

In het begin kregen we veel meldingen over geluid en incidenteel over schade aan woningen. Maar er waren ook al meteen veel positieve reacties en complimenten voor de tunnelbouwers. Intussen zijn de mensen gewend geraakt aan de tunnelbouw. Per dag krijgen we nu zo'n zes à zeven mailtjes binnen en ongeveer evenveel telefoontjes. Het mooiste telefoontje kwam van een mevrouw die zich zorgen maakte over de trillingen. Daardoor was een schilderij van Jezus bij haar van de muur gevallen. 'Mevrouw, dat is een teken van God', zei ze."

Zo min mogelijk afleiding voor de weggebruiker

OOK IN DE WEKELIJKSE
UITZENDINGEN VAN A2
ACTUEEL OP L1 KWAM
(VERKEERS)VEILIGHEID BIJ
A2 MAASTRICHT AAN BOD.
U KUNT DE FILMPJES
BEKIJKEN VIA YOUTUBE:

A2 ACTUEEL –
26 APRIL 2015
A2 ACTUEEL –
3 MEI 2015
EN A2 ACTUEEL
10 MEI 2015

Verkeersveiligheid Zo wordt u straks door de tunnel geleid

1 Verlichting bovenop middenstreep
Zorgt voor goede geleiding

2 Onderste tunnel met zichtverbreding
Om verder voor u te kunnen kijken

3 Ribbelmarkering
Werkt attentieverhogend wanneer u
er over rijdt (geluid & trillingen)

Verkeerspsycholoog Michel Lambers: "De kunst is om alle details van het wegbeeld zo te bedenken, dat de weggebruiker vanzelf de juiste maatregelen neemt."

Bij de bouw van een tunnel staat de verkeersveiligheid voorop. Zo ook in Maastricht. Maar hoe zorg je dat automobilisten straks zo veilig en makkelijk mogelijk door de tunnel rijden? Dat is het terrein van verkeerspsycholoog Michel Lambers en Zoran Kenjic, senior adviseur Techniek, Wegen en Verkeersveiligheid bij Projectbureau A2 Maastricht en Rijkswaterstaat. Over bochten, verlichting én de mosasaurus.

"Bij de A2-tunnel hebben we te maken met een bijzondere omgeving, dwars door de stad", vertelt Zoran Kenjic. "Om de verkeersveiligheid goed te kunnen borgen, moet je daar bij het ontwerp van de tunnel al rekening mee houden. Wij proberen ons te verplaatsen in de bestuurder. En van daaruit maatwerk te leveren. Standaardoplossingen bestaan niet, er is immers maar één A2-tunnel. Om ons te helpen bij het maken van de juiste keuzes, hebben we verkeerspsycholoog Michel Lambers ingeschakeld."

INFORMATIE

De verkeerspsycholoog bekijkt het tunnelontwerp vanuit het oogpunt van de gebruiker. Michel Lambers: "Als weggebruiker heb je te maken met verschillende zaken. Als

eerste neem je waar: je ziet bijvoorbeeld de bewegwijzering en de markering. Die informatie moet je kunnen begrijpen. Op basis daarvan moet je je taak goed kunnen uitvoeren. Vervolgens moet je die taak willen uitvoeren. Daarvoor onderzoeken we het draagvlak, de bereidwilligheid. Deze aspecten analyseren we aan de hand van de rit die een automobilist aflegt door de tunnel. Voorop staat de vraag: welke informatie heb je als weggebruiker nodig? Als we dat weten, proberen we ervoor te zorgen dat je niet te veel informatie krijgt, of dat het te ingewikkeld wordt." "Projectbureau A2 Maastricht toetst het ontwerp van de tunnel aan de bovenstaande aspecten", legt Zoran uit. "Bij bijzonderheden zoeken we samen met Michel naar betere oplossingen. Daarnaast hebben we als extra stap een verkeersveiligheidsaudit (onafhankelijke beoordeling) voor de tunnel ingepland. Met deze twee maatregelen, psycholoog en audit, zorgen we voor een optimale verkeersveiligheid." In vergelijking met andere projecten heeft de A2-tunnel een paar specifieke kenmerken. "We hebben te maken met een drukke verkeersomgeving, waar veel verschillende wegen bij elkaar komen", zegt Michel. "Bovendien zit er een S-vormige kromming in de tunnel. Dat is gedragskundig gezien een aandachtspunt. Vanuit de rijtaak kijken we waar het fout kan gaan en hoe we dat kunnen voorkomen."

RUGGENGRAAT

Om duidelijk te maken hoe hij te werk gaat, geeft Michel een kort lesje psychologie: "Als je veel op de weg zit, rij je als het ware op je ruggengraat. Je gebruikt de geleiding van de omgeving, bijvoorbeeld bomen langs de weg, om je op koers te houden. Dat gebeurt bijna zonder dat je het in de gaten hebt. Op een niveau hoger moet je als weggebruiker echt iets doen. Zoals borden lezen of een rotonde nemen. Nog een trapje hoger moet je een complexe situatie inschatten, bijvoorbeeld als een rijstrook is afgesloten. Wij proberen te bereiken, dat je bij een bijzondere situatie niet op niveau drie terecht komt. De kunst is om alle details van het wegbeeld zo te bedenken, dat de weggebruiker vanzelf de juiste maatregelen neemt."

VERLICHTING

De A2-tunnel is ontworpen met deze wetenschap in het achterhoofd. "Neem de bochten in de tunnel", zegt Michel. "Daardoor heb je als automobilist minder overzicht. Om dat op te lossen, zijn op drie plekken de buitenwanden ruimer gemaakt, zodat de weg breder wordt. Zo heb je meer zicht."

Belangrijk voor de veiligheid is ook een goede verlichting. Bij de ingang van de tunnel moet die extra fel zijn vanwege de overgang van licht naar donker, maar in de tunnel zelf mag er juist niet te veel licht zijn,

want dan vallen de remlichten van je voorgangers niet goed op. Michel: "Bij de A2-tunnel zit de verlichting boven de middenstrook. Daardoor blijven automobilisten goed op hun rijstrook rijden, ook op de plekken waar de wanden wijken. Zou de verlichting – zoals gebruikelijk – in het midden van het plafond zitten, dan klopt dat niet met het wegverloop en gaan mensen onbewust buiten hun rijstrook rijden."

TREKVOGELS

"De paar seconden voordat je de tunnel inrijdt, zijn ook erg belangrijk", vertelt Zoran. "Dan moet er zo min mogelijk afleiding zijn, want je wil dat mensen naar voren blijven kijken. Daar hebben we goed over nagedacht bij de aankleding van de tunnel. Bij de ingang van de tunnelmond hebben we schematische motieven van trekvogels en sterren aangebracht. Die bekijk je oppervlakkig, zonder dat het afleidt." De tunnel krijgt ook een afbeelding van de Maastrichtse mosasaurus. Maar daar gelden hele andere wetten voor, weet Michel. "Je wil weten wat je ziet, dus je scant de afbeelding veel nauwkeuriger. Bovendien is een dino iets bijzonders in het wegbeeld: dat blijft de aandacht vasthouden. Daarom hebben we de mosasaurus uit het zicht bij de uitgang geplaatst, daar kan hij voor de veiligheid geen kwaad."

Wegen naar de tunnel komen op hun plek

Nu de ruwbouw van de tunnel klaar is, verdwijnen de werkzaamheden steeds meer onder de grond. Toch gebeurt er ook bovengronds nog een hoop. De komende tijd moeten alle toekomstige wegaansluitingen op de tunnel hun juiste plek krijgen en alle omliggende wegen worden ingericht. Dat is het werk van team GWW (Grond-, Weg- en Waterbouw).

Voor iedereen die zich nu nog geen voorstelling kan maken van hoe alle wegen rond de tunnel straks op elkaar aansluiten, heeft projectleider Ralf Blom van team GWW een geruststellende mededeling: "In de loop van dit jaar ga je echt zien hoe het wordt als de tunnel klaar is. Als je straks Maastricht binnenrijdt, kom je aan in een groene heuvel. Ik ben ervan overtuigd dat dat een heel mooi gezicht wordt."

"Projectleider team GWW Ralf Blom: 'De complexiteit van dit project is het allermooiste.'"

INGREEP

Maar zover is het voorlopig niet. Dit jaar staan er eerst nog een paar omvangrijke klussen op stapel. Tussen Kruisdonk en Geusselt, aan de noordkant van de tunnel, en tussen Oeslingerbaan en Europaplein aan de zuidkant, moeten rijbanen worden verlegd. Dat brengt met zich mee dat een

aantal wegen wordt afgesloten. "In overleg met Rijkswaterstaat hebben we gekozen voor een korte, maar hevige ingreep", legt Ralf uit. "Ingrijpend voor het verkeer, maar dan ben je er ook in één keer vanaf. De eerste wegafsluiting is gepland voor het weekend van 5 tot 8 juni. Dan vervangen we

op de A79 tussen knooppunt Kruisdonk en afrit 1 (Bunde) het oude asfalt. Ook plaatsen we nieuwe ANWB-borden tussen afrit 1 en afrit 2 (Meerssen-Houthem). Overdag is de A79 dan afgesloten in beide richtingen tussen knooppunt Kruisdonk en afrit 1 (Bunde). In de avond- en nachturen is de A79 helemaal dicht tussen knooppunt Kruisdonk en afrit 2 (Meerssen-Houthem)." In september volgen er nog twee weekenden waarin een gedeelte van de A2 op de schop gaat. Ralf: "In het eerste weekend brengen we een nieuwe deklaag aan. Mocht dat dan niet lukken, schuiven we het werk op naar het tweede weekend. In het derde weekend vervangen we de deklaag op de oostelijke rijbaan vanaf het kunstwerk Groene Loper tot aan de rotonde Ambyerweg. Voor het eerste weekend moeten we een gedeelte van de A2 in noordelijke en zuidelijke richting afsluiten, voor het tweede weekend alleen de A2/A79 richting het noorden. Maar het goede nieuws is, dat er daarna ook geen grote ombouw meer nodig is."

stad uit vanaf de Noorderbrug niet meer te wachten bij de stoplichten van de Geusselt en de Meerssenerweg. Ralf: "Verkeer rijdt dan via een fly-over de stad in of uit, waardoor de doorstroming verbetert. Aan de kant van de Geusselt is er de afgelopen tijd veel asfalt bijgekomen, maar dat verdwijnt weer als de tunnel opengaat, waardoor er een oase van rust ontstaat."

PORTRET

Joop Hartman

Functie: **Projectleider Infra Projectbureau A2 Maastricht**

"De tijd vliegt bij dit project. In 2009, toen de winnende partij bekend was, ben ik vanuit advies- en ingenieursbureau Grontmij gedetacheerd bij A2 Maastricht. En nu komt de opening van de tunnel steeds dichterbij. Met de constructieve kant van de tunnel heb ik niet zo veel te maken, wel met het ontwerp van de infrastructuur er in en erbuiten. En met wat wij de kunstwerken noemen. Dat zijn bijvoorbeeld viaducten, fietstunnels, geluidsschermen en (eco)duikers.

Bij zo'n grote klus is samenwerking heel belangrijk. Samenwerking met de aannemer én met de belangrijkste stakeholders zoals Rijkswaterstaat en de gemeenten. De aannemer is uiteraard verantwoordelijk voor de bouw van de tunnel, maar daarnaast is er een heel team dat samen met de stakeholders meedenkt over alles wat er verder bij dit project komt kijken. Ik kijk met mijn team mee vanuit de techniek naar alle infra-onderdelen. Wij begeleiden, toetsen en ondersteunen. We bestuderen bijvoorbeeld waar zich mogelijke risico's voor kunnen doen en waarschu-

wen voor eventuele problemen. Ook begeleiden we bij het nemen van verkeersmaatregelen en bij het goed op elkaar afstemmen van de verkeersstromen. Zo zorgen we dat tijdens de werkzaamheden de bereikbaarheid van de stad gewaarborgd is en dat het verkeer op een veilige manier kan doorstromen. In Maastricht hebben we intussen geaccepteerd dat we in de spits in de file staan. Maar ik ben blij dat de overlast van de tunnelbouw voor het verkeer minimaal is en dat de drukte niet extra is toegenomen.

Door met alle betrokken partijen vanaf de ontwerpfase alles uitvoerig te bespreken, ontstaat er uiteindelijk een goed doordacht plan, dat praktisch uitvoerbaar is en voldoet aan alle gestelde eisen. Ik ben er trots op dat wij een goede samenwerking hebben met de aannemer, Avenue2. Soms voeren we wel harde gesprekken, maar altijd met respect voor elkaars standpunt.

Door zo te werken, blijft iedereen in zijn waarde en voelt iedereen zich enorm betrokken bij dit project."

DEKLAAG

Team GWW verwacht dat in het najaar ook de grootste werkzaamheden bij de tunnelmonden zijn afgerond. "We zijn nu onder meer bij de Geusselt bezig met het klaarmaken van de tunnelmond en de nieuwe toerit vanuit de Terblijterweg richting Valkenburg", vertelt Ralf. "In de herfst hebben we ook de inrichting van de Groene Loper Landelijk (de fiets- en voetgangersbrug over de A2) doorgetrokken tot de Meerssenerweg en is de zuidelijke fly-over bij de Geusselt klaar. Aan de zuidkant bij het Europaplein leggen we nu de parallelbanen aan, die naar de onderste en bovenste tunnelbuis leiden. Voor het verkeer verandert er niets, totdat de tunnel open gaat. Wel gaan we de grote bulk grond verplaatsen die bij het Van der Valkhotel aan de zuidkant ligt. Als dat is gebeurd, kunnen we de definitieve infrastructuur aanleggen. En we brengen nog een nieuwe deklaag aan op de A2 vanaf het Europaplein tot aan de Oeslingerbaan." In de definitieve situatie hoeft je vanuit het noorden richting de Noorderbrug en ook de

AGRACCEN OP GROTE SCHAAL

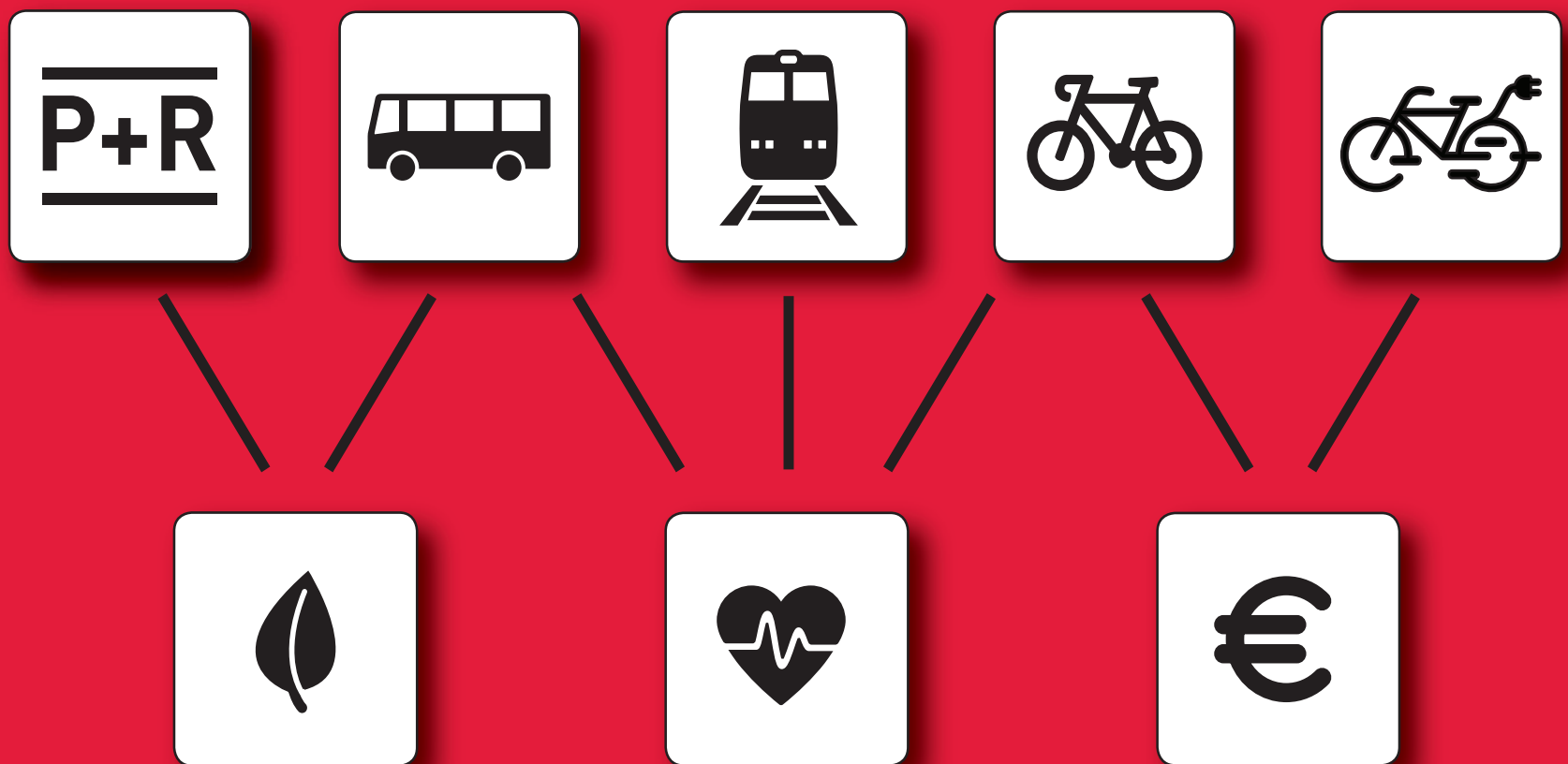
Een van de grotere klussen waar team GWW nu aan werkt, is het zogenaamde 'agraccen'. Agrac is een mengsel van kapot gefreesd asfalt met cement, zand en water. Dit materiaal is prima bruikbaar voor een stevige wegfundering bij nieuwe wegen, maar ook voor de uitvullagen (wegverkanting) in de tunnelbuizen. Die wegverkanting, een schuin wegdek, zorgt ervoor dat verkeer met name in bochten comfortabel doorrijdt en dat water goed wegstroomt naar de afvoerputten.

"Het is voor het eerst dat agrac, zeker op zo'n grote schaal, in een tunnel wordt gebruikt", vertelt Ralf. "Met alle partijen in het project A2 Maastricht hebben we afgewogen wat de beste methode was. In totaal hebben we voor de funderingen ongeveer 30.000 ton materiaal nodig, dus dan is de kostprijs niet onbelangrijk. Buiten de tunnel gebruiken we ook agrac als onderlaag. Daardoor kan het asfaltpakket minder dik zijn, wat financieel voordelig is. Bovendien zijn de transportkosten lager, omdat we voor het agrac de bult freesmateriaal hebben gebruikt, die we bij Kruisdonk hadden opgeslagen."

De weggebruiker merkt er straks niets van, maar dat maakt het voor Ralf juist bijzonder. "De complexiteit van dit project, dat is het allermooiste. Om zo'n tunnel te bouwen in een stadswegtracé, gecombineerd met een snelweg, blijft een knap staaltje werk. Het meest trots ben ik op het verplaatsen van de Geusseltkruising en het inrijden van het brugdek over de A2/A79 bij knooppunt Kruisdonk. Dat we dan in een weekend allerlei wegen verleggen en weer terugleggen, zonder dat mensen het in de gaten hebben. Prachtig toch?"

Reist u al slim?

samen
houden we **maastricht
bereikbaar.nl**

Vaker uw auto laten staan, is goed voor uw gezondheid, uw portemonnee en het milieu. Tijdens werkzaamheden aan de A2 en A79 kunt u bovendien fors tijd besparen als u slim gaat reizen. Houd onze website in de gaten voor geplande wegwerkzaamheden en de reisalternatieven die Maastricht Bereikbaar biedt.

www.maastrichtbereikbaar.nl

Al blij met een vlonder zonder modder

In het voorjaar van 2014 verhuisde Marike Kreutzkamp haar praktijk als zelfstandig psychotherapeute naar het Oranjeplein. Met de werkzaamheden voor de tunnel praktisch in de voortuin is het nu nog even behelpen. “Maar straks zit ik hier op een praktische plek, dichtbij het station en met genoeg parkeerruimte voor de deur.”

Sinds haar verhuizing zit Marike op de eerste rang bij de voortgang van de werkzaamheden. “Zo’n tunnel is een heel indrukwekkend project. Je ziet ergens een ploegje mannen beginnen aan een klus, zonder idee wat ze precies doen. Maar doordat je de voortgang volgt en ook door de informatie die we krijgen, ontvouwt het raadsel zich. Totdat je het opeens begrijpt. Fascinerend is dat.”

OPBOUW

Toen Marike haar praktijk naar het Oranjeplein verhuisde, was de bouw van de tweede tunnellaag nog in volle gang. “Maar het is heel snel gegaan”, zegt Marike. “In een half jaar tijd bood de straat een totaal andere aanblik. Eigenlijk heb ik het leukste deel meegemaakt: ik heb alleen de opbouw gezien.” In de herfst van het vorig jaar moesten de damwandplaten bij het Oranjeplein worden uitgetrild. In die tijd kreeg Marike vervangende ruimte aangeboden bij de Kennedybrug. “Dat was ook wel echt nodig. Door het trillen hingen alle schilderijen scheef en het maakte een enorme herrie. Een tijd lang ging het werk ook ’s avonds langer door. Dat was echt niet te doen. Maar al ruim van tevoren had de A2 Maastricht vervangende ruimte geregeld, gemeubileerd en instapklaar. Daar heb ik ongeveer vijf weken gezeten. Voor de patiënten was het ook prima, zij konden er goed komen.”

Marike Kreutzkamp: “Met de Groene Loper wordt het hier beter dan het ooit was.”

ZIGZAGPATROON

Lastiger werd het toen Marike weer terug was op het Oranjeplein en daar begin december de ventweg werd opengelegd. “De combinatie van zwaar materieel en regen zorgde voor veel modder. Toen zijn de vlonders gelegd, waar we nu nog gebruik van maken. Het dieptepunt was voor mij het moment waarop de gaten voor de bekabeling werden gemaakt. Doordat de vlonders in een soort zigzagpatroon lagen,

zag je nauwelijks hoe je moest lopen.” “Maar”, lacht Marike, “je wordt snel tevreden met weinig. Ik was al blij met een vlonder zonder modder. Eenmaal binnen heb ik nergens last van. En de mensen die hier komen, hebben de tunnelbouw geadopteerd als een interessant project.”

TROTTOIRS

Volgens planning is het grootste leed bij het Oranjeplein deze zomer geleden. “Eind juni

zou de nieuwe ventweg er moeten liggen, mét parkeerstrook”, vertelt Marike. “Dan zijn ook de trottoirs terug. In de voortuinen, die de bewoners tijdelijk hebben ingeleverd, komen bakken met beplanting. Dus straks ziet het er hier weer keurig netjes uit en kun je weer voor de deur parkeren. En als de Groene Loper is aangelegd, wordt het beter dan het hier ooit was: dan is ook veel stof en lawaai van de oude weg verdwenen.”

“EEN BRIEF IS TASTBAAR, IEDEREEN KAN HEM LEZEN”

Dat er een tunnel gebouwd wordt in Maastricht, daar kan niemand omheen. Wie informatie wil over de vorderingen, kan terecht op onder meer de website en de A2 Actueel reportages op L1. Voor mensen die in de omgeving van de tunnel wonen, verzorgt het Projectbureau A2 Maastricht regelmatig een extra update. Persoonlijk afgeleverd in de brievenbus door Fred Berghmans.

Fred Berghmans is al meer dan 15 jaar eigenaar van koeriersbedrijf Intercity. Zijn werkgebied blijft overigens niet beperkt tot de Limburgse hoofdstad. “Het ene moment breng ik flyers rond in Maastricht, het andere moment rijd ik in mijn nette pak

naar het Binnenhof in Den Haag. Beide hebben zo hun charme.”

MOTORSCOOTER

Voor A2 Maastricht heeft Fred al talloze nieuwsbrieven en persoonlijke brieven bezorgd. Om inwoners op de hoogte te stellen van wegwerkzaamheden voor hun deur, of bij onvoorziene omstandigheden die tot hinder kunnen leiden. “Denk bijvoorbeeld aan een kruispunt dat tijdelijk wordt afgesloten”, zegt Fred. Het plangebied van A2 Maastricht bestrijkt zes à zeven wijken, van Rothem bij Meerssen tot Heer/De Heeg. Meestal bezorgt Fred de brieven met zijn bestelbus, maar als er haast is bij een klus, heeft hij een extra troef achter de hand: hij levert de brieven dan af per motorscooter. “Lekker snel en efficiënt. Zeker als het gaat om kleine oplages is de motor een handig alternatief voor de auto. Op die manier denken wij mee met de klant.”

SERIEUS

Omdat Fred al vanaf het begin voor A2 Maastricht werkt, kennen steeds meer

mensen hem. Dat is leuk, maar soms moet hij hen minder goed nieuws brengen. “Ik werk nu eenmaal niet voor de PostcodeLoterij, dus ik heb niet altijd een leuke boodschap. De reacties op de brieven zijn dan ook wisselend. Maar ik heb wel het idee dat mensen zich door een persoonlijke brief serieus genomen voelen. Wat ik ook een voordeel vind: een brief is tastbaar. Hij ligt op tafel, iedereen kan hem lezen. Dat leidt tot een dialoog, ook binnen een gezin. Ik denk dat beter werkt dan het versturen van een e-mail. Daarbij moet je maar afwachten wie hem onder ogen krijgt.”

DOORSTROMING

Zelf woont Fred aan de westkant van Maastricht. Last van de tunnelwerkzaamheden heeft hij daar niet. “Maar de weg is

natuurlijk mijn werkgebied. Dus een goede doorstroming is voor mij zeker belangrijk. Regelmatig sta ik zelf in de file of voor de doseerlichten. Het zal fijn zijn als dat straks allemaal sneller gaat. Hoewel: in vergelijking met de euregio en met andere steden gaat het in Maastricht nog best goed. Je hebt wel eens wat oponthoud, maar meestal stroomt het verkeer toch nog door. Je weet dan dat je hooguit wat extra tijd kwijt bent. In de rest van het land is dat wel anders: daar sta ik soms een hele poos echt stil. Tenzij ik met de motor ben natuurlijk, dan rij ik fluitend langs de file.”

De uitvoering van A2 Maastricht startte in 2011. Op deze plankaart krijgt u een indruk van de voorgang. We werken volop aan de nieuwe infrastructuur, en intussen ook aan de (tijdelijke) bovengrondse herinrichting.

"De afbouw en inrichting van de tunnel is in volle gang. Eenmaal in gebruik wordt de tunnel bediend vanuit de splinternieuwe verkeerscentrale van Rijkswaterstaat in Helmond. Vanuit de verkeerscentrale wordt het verkeer in de tunnel 24 uur per dag in de gaten gehouden. Een veilig gevoel voor de weggebruiker!"

DIEDERIK TIMMER
Directeur
Netwerkontwikkeling
van Rijkswaterstaat

“De bouwsector heeft het moeilijk. En toch werken onze teams keihard door aan de tunnel en andere bouwwerken. In totaal worden er 22 ‘kunstwerken’ gebouwd voor A2 Maastricht. Negentien hiervan zijn klaar. Nu wordt nog gewerkt aan het kunstwerk Viaductweg Zuid, de Sibema fietstunnel en de dubbellaagse tunnel. Zaterdag 13 juni is de Dag van de Bouw en kunt u komen kijken hoe ver de tunnel is gevorderd. Wij zijn trots op ons werk en willen u graag rondleiden.”

BAUKE LOBBEZOO
Directeur Avenue2

“De contouren van de integrale aanpak van het project beginnen vorm te krijgen en worden al een beetje zichtbaar wat betreft omvang van het nieuwe maaiveld op en naast de tunnel, de knooppunten Geusselt en Europaplein en Kruisdorp en het planconcept van het nieuwe Centrum Maastricht Oost. Het blijft investeren in onderling commitment van shareholders en stakeholders is en blijft de pijler voor succes. Oftewel elkaar blijven vasthouden.”

LOUIS PROMPERS
Directeur A2 Maastricht

Stand van zaken in vogelvlucht

START REALISATIE NIEUWE CENTRUM
MAASTRICHT-OOST

START 11 MAASRICHT-OOST

Nog voor de opening van de tunnel eind 2016 krijgt de bovengrondse herinrichting van Maastricht Oost extra kansen door de samenwerking van Albert Heijn, gemeente Maastricht en Avenue2. Albert Heijn is van plan de huidige winkels te vervangen door nieuwe winkels. Gemeente Maastricht kiest voor de herinrichting van het Koningsplein/Oranjeplein tot een nieuw stadspark. En Avenue2 gaat de Gemeenteflat renoveren. Het streven is dat Albert Heijn eind dit jaar start met de werkzaamheden voor de nieuwbouw. De realisatie van het stadspark vindt naar verwachting plaats in 2017 en 2018. Daarna volgt de Gemeenteflat.

AANLEG WEGAANSLUITINGEN OP A2-TUNNEL
(BIJ GEUSSELT EN EUROPA)

**2 WEGAANSLUITINGEN OP A2-TUNNEL
(BIJ GEUSSELT EN EUROPAPLEIN)**

Om het verkeer van en naar de tunnel te kunnen afwikkelen, is een herinrichting van rijbanen nodig. Zowel aan de noordzijde, tussen Kruisdonk en Geusselt, als aan de zuidzijde, tussen Oeslingerbaan en Europaplein. Het realiseren van de aansluitingen op de tunnel en het aanleggen van de omliggende wegen gebeurt door team GWW, oftewel de wegenbouwers.

BOLW FIETSTUNNEL EUROPAPLEIN

BOUW FIETSTUNNEL
Bij Europaplein is de bouw begonnen van de toekomstige Sibemastunnel, een tunnel voor de (brom)fietser onder de toekomstige op- en afritten naar de A2 bij de John F. Kennedyingel. De nieuwe fietstunnel maakt het mogelijk de oorspronkelijke (brom)fietstroute naar de zuidzijde van de Kennedyingel – voor verkeer van Centrum naar Heer en Cadier & Keer – na opstelling van de A2 - tunnel weer in gebruik te nemen.

VIADUCTWEG ZUID

VIADUCTWEG ZUID
Om de doorstroming van het verkeer op kruispunt Meerssennerweg/Viaductweg in de toekomst te verbeteren, worden twee kunstwerken gebouwd. Kunstwerk Viaductweg Noord is straks voor verkeer dat naar Centrum Maastricht rijdt. Kunstwerk Viaductweg Zuid - momenteel in aanbouw - is bestemd voor verkeer vanaf Centrum Maastricht naar de A2 en A79 richting Noorden.

START AANLEG GROENE LOPER TUSSEN
GEUSSELT EN MEERSSENERWEG
de Severentunnel weer open
Vijlderba

**EG GROENE LOPER TUSSEN
GEUSSEL EN MEERSSENERWEG**

Nu de Severentunnel weer open is voor alle verkeer, is de Wierlabaan afgesloten zodat we hier de (rest)puntjes op de i kunnen zetten. Tegelijkertijd start aan de kant van Nazareth - tussen Kasteel Neubourgweg en Meerssenerweg - de aanleg van een stukje 'Groene Loper'. Deze verbindt vanaf het najaar de Wierlabaan met de Landgoederenzone.

TRANSITIEMANAGEMENT EN ACTIVITEITEN BOVENOP DE TUNNEL

Sinds de laatste bestenot voor de ruwbouw van de tunnel eind 2014 is het uitzicht op de immense bouwput verdwenen. In 2026 moet de definitieve herinrichting van het gebied bovenop de tunnel klaar zijn, maar tot die tijd bevindt het gebied zich in een transitiefase: een overgangsfase die moet leiden tot het gewenste eindresultaat. Om deze fase in goede banen te leiden, werd begin april 2015 een Transitiemanager aangesteld (zie ook pagina 6 volgende katern).

AFBOUWEN EN INRICHTEN VAN DE TUNNEL EN DIENSTGEBOUWEN

2015 en 2016 zijn nodig voor de afbouw en inrichting van de tunnel. Ondergronds werken de teams Afbouw, GWW en VTTI verder. Van het aanbrengen van barrières voor het geleiden van verkeer tot betonreparaties, tot het 'agraceren' voor de juiste wegverkeering tot het asfalteren van de rijbanen. Team VTTI - het installatieteam - houdt zich ondergronds en in de twee Dienstengebouwen bezig met het aanleggen van ruim 50 verschillende systemen, die nodig zijn om de tunnel in gebruik te kunnen nemen. Aan het eind van het jaar moet de montage van de installaties gereed zijn, zodat het testen kan beginnen.

A2 Maastricht / Speciale
bijlage bovengrondse
(her)inrichting / juni 2015

mijn groene looper

Gebiedsontwikkeling
van start

Nieuw perspectief
voor Maastricht Oost

mijn groene looper

m42stricht

Avenue2

Ontwikkeling vastgoed is

"Anno 2015 moeten grote gebiedsontwikkelingen anders worden aangepakt. Het gaat om een meer kleinschalige en organische manier met meer aandacht voor tijdelijkheid en burgerparticipatie. De transitie-manager gaat Maastricht helpen. Ik kijk uit naar deze nieuwe periode. Ik hoop dat de huidige en toekomstige bewoners met een even groot enthousiasme meedoen!"

GERDO VAN GROOTHEEST
wethouder Ruimtelijke
Ordening Maastricht

START CAMPAGNE MIJN GROENE LOPER

Vastgoeddirecteur Rob de Jong van Avenue2 heeft nog een nieuwtje. "Nu de focus langzaam verschuift van de bouw van de tunnel naar de gebiedsontwikkeling er omheen, begint de campagne Mijn Groene Loper. Die lanceren we op zaterdag 13 juni tijdens de Dag van de Bouw." De Groene Loper is de verzamelnaam voor het nieuwe stuk stad dat bovenop en langs de tunnel tot leven gaat komen. Waar mensen zullen wonen, werken en recreëren. Op hun eigen manier. Want huidige en nieuwe bewoners hebben inspraak in de ontwikkeling van het gebied en kunnen zelf initiatieven uitwerken. Zo kunnen ze 'hun' Groene Loper maken. In de campagne Mijn Groene Loper staan deze inwoners van de stad centraal. Zij vertellen hun verhaal over deze plek en waarom die voor hen bijzonder is. Ook u kunt meedoen. Vanaf 13 juni is de website www.mijngroeneloper.nl in de lucht. Verhalen, anekdotes, foto's, ideeën en activiteiten worden via deze website verzameld. Zo wordt de Groene Loper van iedereen.

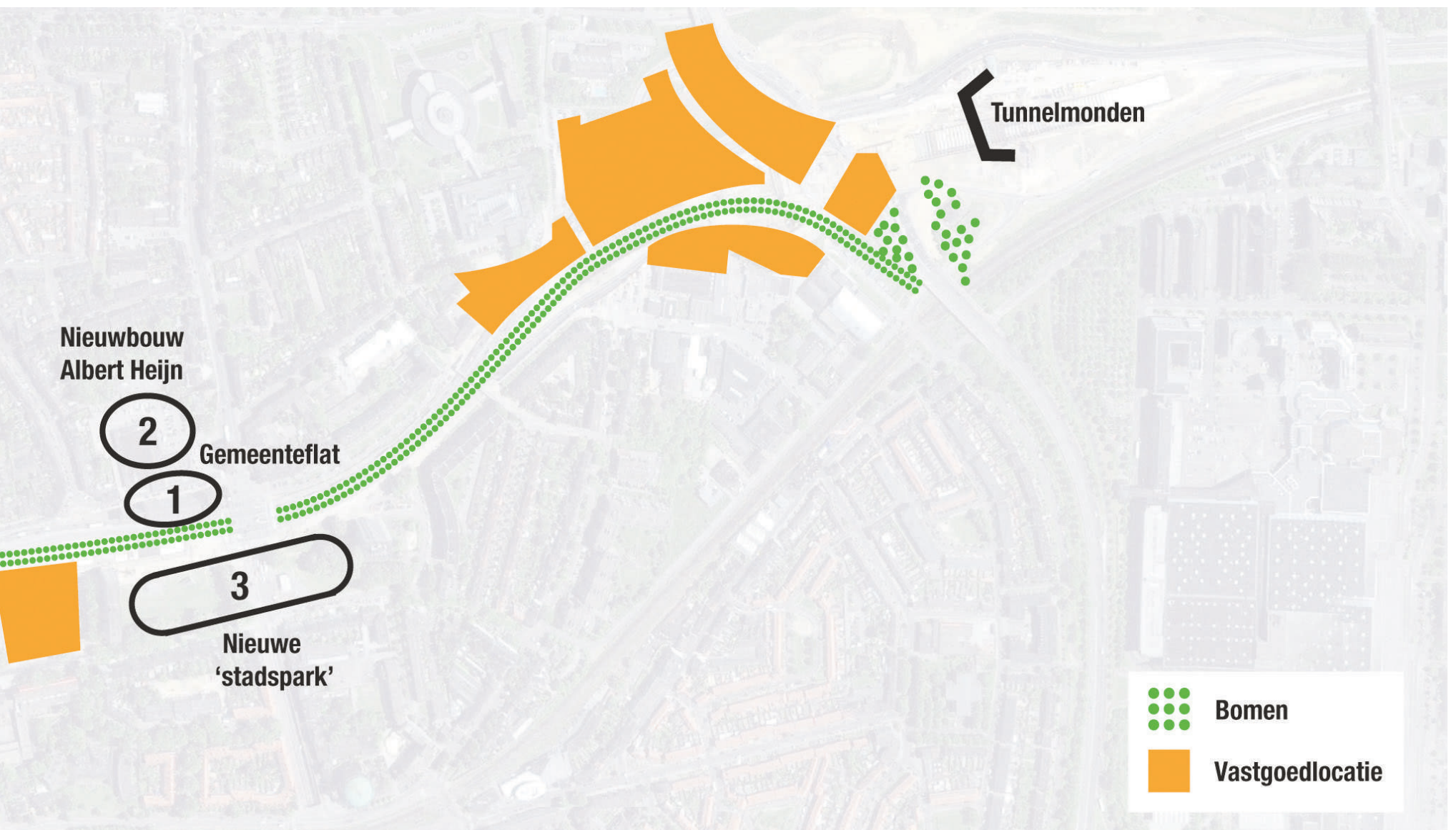

Weggebruikers kijken reikhalzend uit naar eind 2016, als de tunnel in gebruik wordt genomen. Maar voor de gebiedsontwikkelaars begint het eigenlijke werk dan pas. Stapsgewijs verrijst de bebouwing langs de Groene Loper. Totdat er in 2026 zo'n duizend nieuwe woningen staan en maximaal 30.000 m² kantoor-, winkel- en horecaruimte.

Over het hoofddoel van de bovengrondse herinrichting - in vaktermen gebiedsontwikkeling - kan Rob de Jong, projectdirecteur vastgoed van Avenue2, kort zijn: "Wij willen Maastricht Oost helen. Door dit gebied goed neer te zetten, kunnen we het verschil maken voor de omliggende wijken. Ons doel is met duizend nieuwe woningen uiteindelijk het perspectief te verbeteren voor wel tien keer zo veel bewoners." Avenue2 gaat het gebied langs de tunnel ontwikkelen in samenwerking met Projectbureau A2 Maastricht, de gemeente Maastricht, huidige en nieuwe bewoners en ondernemers. "Wij denken niet vóór anderen, wij willen dat iedereen met ons meedenkt",

Rob de Jong: "Een goed plan voor Maastricht Oost kan het verschil maken voor de omliggende wijken."

plan van tien jaar

zegt Rob. Interactie is het sleutelwoord. Die interactie is nu al terug te zien in de tijdelijke initiatieven die worden gecoördineerd door de Makelaars van de Tussentijd en in de vorm van co-design, die heeft geleid tot het eerste deelproject, de nieuwbouw van de Albert Heijn en de daaraan gekoppelde aanpak van het nieuwe centrum Maastricht Oost. “Die vorm van co-design willen we doorzetten in het hele plan”, vertelt Rob. “Het is een manier van werken die past bij de huidige tijd. Door samen te werken met alle betrokkenen, komen we tot het best mogelijke ontwerp.”

MIDDENGROEP

De plannen voor het nieuwe centrum Maastricht Oost en de aanstelling van een transitimanager zijn in de tijd naar voren gehaald. Door nu al goede plannen te maken, is het makkelijker om straks daadwerkelijk te beginnen met bouwen. Het idee is om tot 2026 zo’n duizend woningen te realiseren langs de Groene Loper. Rob: “In 2016 willen we beginnen met het eerste project van huurwoningen, in samenwerking met beleggers en woningcorporaties. Een jaar later starten we met de individuele verkoop van huur- en koopwoningen. Daarvoor gaan we samen met betrokkenen de plannen maken. We denken aan appartementen en grondgebonden woningen, afhankelijk van de doelgroep in grootte variërend van ongeveer 50 tot 250 m². Qua

prijs richten we ons op de middengroep.” Natuurlijk realiseert de vastgoedspecialist zich dat er nog wat hobbels te nemen zijn. “De kavels dienen ook een economisch doel. Een klein deel van de aanleg van de tunnel, circa acht procent, moet worden opgebracht door vastgoedontwikkeling. En we weten allemaal dat het economisch tij niet echt meezit. Maar toch heb ik alle vertrouwen in dit project. Allereerst omdat Maastricht een aantrekkelijke stad is en blijft voor woningzoekenden. Dan omdat we een prachtig plan hebben, met als groot voordeel dat de openbare ruimte al is ingericht voordat we aan de woningen beginnen. Daarnaast zijn er al intensieve contacten met gegadigden en tenslotte trekt ook de woningmarkt weer langzaam aan.”

ENTHOUSIAST

Voor Rob reden genoeg om met veel plezier te werken aan de gebiedsontwikkeling rond de Groene Loper. “Ik weet, het klinkt als een reclamepraatje, maar ik meen het echt: het langgerekte tracé langs de tunnel is een van de weinige plekken in Nederland waar we nog op zo’n grote schaal kunnen ontwikkelen. Alle professionals die daar nu mee bezig zijn, zijn enthousiast over de mogelijkheden en over de nieuwe manier van werken, waarbij co-design voorop staat. Ik hoop dat we dat enthousiasme ook kunnen overbrengen op de toekomstige gebruikers.”

Jan van Thoor

Functie: **Uitvoerder GWW, Avenue2**

“Ik werk al bijna 33 jaar in de wegenbouw en vind mijn vak nog steeds boeiend. Het buiten werken, de vrijheid die je hebt, heerlijk. Regen of kou maakt me niks uit. Ik pik namelijk ook altijd de eerste zonnestralen mee. Als uitvoerder grond, weg- en waterbouw (GWW) verdeel ik het werk met mijn collega’s van team zuid (tussen Europaplein en Voltastraat). We voeren alles uit wat te maken heeft met infrastructuur. Dat betekent het verleggen van wegen van de oude naar de nieuwe situatie. Maar ook het verleggen van riolering of het aanpassen van routes voor fietsers en voetgangers. De ene keer is dat makkelijker dan de andere. Zo hebben we bij Oranjeplein een tijdelijke bouwweg aangelegd die door de voortuin van de bewoners loopt. Dat was de enige manier om voldoende ruimte te kunnen vrijmaken voor de tunnelbouwkuip. Nu de ruwbouw klaar is, moeten we de bouwweg weer verwijderen en zorgen dat de tuinen worden teruggebracht in de oorspronkelijke staat. Een bijzondere klus, want zo vaak komt het niet voor

dat we op het terrein van particulieren werken. Aan onze eigenlijke werkzaamheden gaat heel veel communicatie vooraf. Een belangrijke factor is het weer, waar we helaas geen invloed op hebben. Zo hadden we gepland begin maart een nieuwe toplaag asfalt aan te brengen bij het Europaplein, zodat aansluitend de rijbanen konden worden verlegd. Maar door de kou was de bodemtemperatuur te laag. Dat beïnvloedt de kwaliteit van het asfalt en daarom zijn de werkzaamheden twee keer uitgesteld, uiteindelijk tot het tweede weekend van april. Bij deze klus heb je te maken met veel verschillende onderaannemers. Het is soms een heel gepuzzel om alle plannings op elkaar af te stemmen. Als het weer niet meewerkt, is het een extra uitdaging om alles toch binnen de geplande tijd af te hebben. Maar we zitten gelukkig nog altijd op schema. En de samenwerking verloopt prima. Aan zo’n groot project werken, doe je maar één keer in je leven. Al het verkeer dat Europa inrijdt, vliegt hier langs Maastricht.”

PORTRET

Nieuw perspectief voor

Jos Geurts en Willem de Wijs: in één dag overeenstemming over de hoofdlijnen van de plannen voor Maastricht Oost.

Waar de bouw van een tunnel al niet toe leidt. In Maastricht Oost is er, nog voordat de eerste auto's ondergronds gaan, een bijzondere samenwerking tot stand gekomen tussen Albert Heijn, gemeente Maastricht, bouwveraar Avenue2 en het A2 Projectbureau. Hun plannen moeten leiden tot een aantrekkelijk stukje stad aan weerszijden van de tunnel. "Een fraai openingsschot voor de hele gebiedsontwikkeling."

Met de bouw van de tunnel lag de focus tot nu toe vooral op de noord-zuid verbinding. Wat daarbij wel eens uit het oog verloren wordt, is dat dankzij het project ook Maastricht Oost en West beter met elkaar verbonden worden. De eerste plannen voor de bovengrondse herinrichting geven een voorproefje van wat er mogelijk is. En hoe een nieuwe vorm van samenwerking – het zogeheten co-design – kan leiden tot verrassende oplossingen.

SAMENWERKING

Voor de ontwikkeling van het gebied bovenop de tunnel trekken Jos Geurts, manager gebiedsontwikkeling Projectbureau A2 Maastricht, en Willem de Wijs, gebiedsontwikkelaar bij Avenue2, gezamenlijk op. De afgelopen twee jaar hebben zij, samen met de gemeente Maastricht, corporaties, Provincie Limburg en vertegenwoordigers van bedrijfsleven en de buurten, nieuwe mogelijkheden voor Maastricht Oost onderzocht. De samenwerking tussen AH, gemeente en Avenue2 is daarvan het eerste resultaat.

"Ongeveer halverwege de tunnel, ter hoogte van de slinger bij de ANBW-flat (de 'Koningsresidentie'), heeft Albert Heijn een grote vestiging", legt Jos Geurts uit. "Het concern wilde al langere tijd op dezelfde plek of verbouwen of een nieuwe winkel bouwen. De koppeling van hun wensen aan de plannen voor de parklaan en de Gemeenteflat, die naast de AH-winkel ligt, heeft mede de doorslag gegeven voor nieuwbouw. Bij de nieuwbouwplannen

wordt de huidige winkel naar het oosten verplaatst. De weg tussen AH en de Gemeenteflat is straks alleen nog bestemd voor fietsers en voetgangers. Daardoor staat de flat ruimtelijk weer meer op zichzelf, net zoals in de historische situatie. De Gemeenteflat, een Rijksmonument, kan behouden blijven door het concept van de dubbel-laagse tunnel. De 2 x 4 rijstroken boven elkaar hebben namelijk minder ruimte nodig dan 2 x 4 rijstroken naast elkaar. Door deze 'smalle' oplossing zijn er stedenbouwkundig meer mogelijkheden voor bovengrondse herinrichting. Avenue2 is inmiddels eigenaar van het gebouw en wil het gaan renoveren. Tegenover deze gebouwen, aan de westkant van de tunnel, ligt het Koningsplein/Oranjeplein. Toen AH onderdeel wilde zijn van het totale plan voor de buurt, sprong de gemeente ook in met het idee om van die pleinen een nieuw stadspark te maken."

CO-DESIGN

De koppeling van deze drie projecten lijkt op het eerste gezicht logisch, maar aan de

samenwerking is een flinke voorbereidings-tijd vooraf gegaan. Niet volgens de standaardprocedure, maar door zo veel mogelijk partijen er vanaf het begin bij te betrekken. Deze vorm van ontwerpen met alle stakeholders gezamenlijk, co-design, die nieuw was voor A2 Maastricht, is volgens Jos en Willem goed geslaagd. "Met z'n allen hebben we in de zomer van 2014 twee heidagen georganiseerd", vertelt Willem. "Dat werkte als een soort snelkookpan: in één dag kwamen we tot overeenstemming over de hoofdlijnen van de plannen voor Maastricht Oost."

"We zijn bij nul begonnen", vult Jos aan. "Als Projectbureau A2 Maastricht, Avenue2 en AH hebben we gezamenlijk bedacht welke scenario's we tijdens de heidag wilden verkennen. Uitgangspunt was dat we onze belangen vanaf het begin transparant wilden maken. Albert Heijn wil een winkel die rendeert, Avenue2 een flat die aantrekkelijk is voor bewoners. Als je dat communiceert, bereik je dat mensen mee willen denken. En wie zelf in de pan roert, eet ook

Maastricht Oost

Impressie van de nieuwe Albert Heijn, gezien vanaf de Scharnerweg.

mee van wat er uiteindelijk op tafel komt.”

ALBERT HEIJN

Het totale plan voor Maastricht Oost is in december 2014 gepresenteerd. De herinrichting van het gebied verloopt in drie fasen. Als eerste is de nieuwbouw van Albert Heijn aan de beurt. Die moet eind van dit jaar beginnen. Een ambitieuze planning, realiseert Willem zich, maar niet onhaalbaar. De winkel van AH wordt groter, moderner en met meer versproducten. Het winkelvloeroppervlak gaat van 2.300 m² nu naar ruim 3.000 m². In het pand komt ook een Etos, een Gall&Gall en een AH pick-up point. Het binnenterrein met 250 parkeerplaatsen krijgt meer groen en wordt overzichtelijker ingericht. Om de zichtbaarheid vanaf de weg te garanderen en als overgang tussen de openbare weg en het winkelterrein, komt er een markante luifel, die de Scharnerweg en de winkel verbindt. Aan de Scharnerweg blijft ook de ingang. De nieuwe winkel moet volgens planning in 2016 klaar zijn.

GEMEENTEFLAT

In 2016 en 2017 staan de aanleg van de parklaan en de renovatie van de Gemeenteflat op de rol. Avenue2 gaat het uiterlijk van de flat een opfrisbeurt geven en de appartementen opknappen. “Het aantal van 89 appartementen blijft nagenoeg gelijk”, zegt Willem. “De woningen zijn niet heel groot, maar prima geschikt voor eenpersoonshuishoudens of voor mensen die een pied-à-terre in Maastricht zoeken.” Avenue2 onderzoekt momenteel of het mogelijk is om de flat te verwarmen met restwarmte van de Albert Heijn. Met de nieuwbouw van de Albert Heijn, de renovatie van de Gemeen-

teflat en de herinrichting van de pleinen is een totaalbedrag van ongeveer twintig miljoen gemoeid.

NIEUW STADSPARK

De nieuwe Albert Heijn en de renovatie van de Gemeenteflat waren voor de gemeente aanleiding om nog eens te kijken naar de mogelijkheden om het Koningsplein/Oranjeplein in te richten tot een ‘stadspark’. Die wens hadden wijkbewoners namelijk al eerder geuit. De aanleg van het park sluit naadloos aan op het door Avenue2 in te richten openbaar gebied.

Jos: “Het huidige passieve ‘kijkgroen’ maakt plaats voor een stadspark met verschillende functies. Een gedeelte wordt geschikt gemaakt voor grotere evenementen, het andere deel is bedoeld voor kleinschalige activiteiten. Denk aan een speeltuintje of een plek om honden uit te laten. Nu is het Koningsplein/Oranjeplein nog een plek waar dagelijks duizenden auto’s langs rijden. Dat nodigt niet uit om het groen dat er al is, te gebruiken. Straks nodigt dit gebied uit om langer te verblijven, te spelen en elkaar te ontmoeten.”

De aanleg van het nieuwe park is gepland voor 2018/2019.

Jos en Willem hopen dat de plannen voor dit deel van het tunnelgebied een vliegwiel-effect hebben voor andere locaties langs de Groene Loper. Willem: “We zien dit als een fraai openingsschot voor de hele gebiedsontwikkeling. En een goed voorbeeld van hoe de tunnel niet alleen zorgt voor een betere noord-zuidverbinding, maar ook voor een aantrekkelijker samenspel tussen west en oost Maastricht.”

PORTRET

Rean Vissers

Functie: **Adviseur gemeentelijke infra**
Projectbureau A2 Maastricht

“Ik werk bij de gemeente en ben gedetacheerd bij het Projectbureau A2 Maastricht. Het is mijn rol om te kijken of de gebouwde onderdelen die straks worden beheerd en onderhouden door de gemeente, goed gebouwd zijn en voldoen aan de standaard. Het gaat dan bijvoorbeeld om rioleringen, openbare verlichting, groenvoorzieningen, bestratingen en civiele kunstwerken zoals de parklaan en de fietstunnel in de Kolonel Johnsonstraat. Daarnaast ben ik een soort verbindingsman tussen het Projectbureau en de gemeente. Ik ken de weg binnen het gemeentelijk apparaat en dat is soms heel handig. Bij de gemeente moest ik vooral managen, nu kan ik weer meer de techniek induiken, mijn eigenlijke vakgebied. Van huis uit ben ik civiel technicus. Maar ik vind het belangrijk om oog te hebben voor de menselijke maat. Bij de A2 zit ik wat dat betreft prima op mijn plek. Ik ben regelmatig buiten, omdat ik waarde hecht aan een goede relatie met de buurtbewoners. Door met mensen te praten, bijvoorbeeld via het A2-Buurtenplatform, kun je snel signaleren of iemand ontevreden is. Gelukkig wordt er intensief

gecommuniceerd met alle omwonenden. Daardoor zijn mensen bereid de overlast te dragen. Ik ben ook deels betrokken bij de ontwikkelingen van het vastgoed langs de tunnel. De gemeente volgt dat proces op de voet, want dit maakt deel uit van het gemeentelijk beleid. Misschien wel het mooiste van mijn werk vind ik de oost-westverbinding bovenop de tunnel en het middenpad van de parklaan. Die parklaan wordt echt een juweel. Het middenpad moet half verhard worden. Maar de weg moet wel veegbaar zijn en je moet het onkruid kunnen bestrijden zonder dat de hele toplaag los laat. Daarom hebben we drie verschillende proefvakken gemaakt bij de Geusselt. Toeristen die met hun koffers naar hun vakantiebus lopen, zijn zonder dat ze het weten onze proefpersonen. Zo kunnen we zien welke ondergrond het beste voldoet aan onze eisen. Ten opzichte van veel van mijn collega’s heb ik een luxe positie. Terwijl zij vanuit het hele land hierheen komen en vaak dagen van huis zijn, stap ik in Berg en Terblijt op de fiets en ben zo op mijn werk. Wat wil ik nog meer: zo’n mooi project en ook nog naast de deur.”

Ruimte voor goede ideeën

Transitiemanager Pieter Akkermans: "Belangrijk is hoe het gebied nu gebruikt gaat worden."

Het hele gebied boven de tunnel vormt straks een 'Groene Loper' door oostelijk Maastricht. Behalve veel groen en nieuwe wegen voor langzaam verkeer, is er ook het nodige vastgoed gepland. Maar de bouw daarvan heeft tijd nodig. Tijd die actief wordt ingevuld met diverse initiatieven. In goede banen geleid door de Makelaars van de Tussentijd.

Makelaars van de Tussentijd is een samenwerkingsverband uit Utrecht, bestaande uit acht professionals op het gebied van stedenbouw, architectuur, planologie, projectontwikkeling, culturele evenementen, beeldende kunst, horeca en communicatie. Zij werden uit 27 kandidaten als transitie-manager geselecteerd door Avenue2, projectbureau A2 Maastricht, gemeente Maastricht, A2-Buurtenplatform, A2-Bedrijvenplatform en Maastricht LAB. Namens Makelaars van de Tussentijd is project- en gebiedsontwikkelaar Pieter Akkermans de kartrekker voor Maastricht. Hij legt graag uit wat transitie-management inhoudt. "Tijdens het transformatieproces van A2 Maastricht naar de Groene Loper willen wij ervoor zorgen dat goede ideeën kunnen worden uitgevoerd. Als Makelaars van de Tussentijd gaan we niet helemaal zelf projecten verzinnen. We kijken vooral naar de ideeën en initiatieven die er al zijn en hoe we die kunnen ondersteunen en mogelijk maken. Daarvoor moeten we bij de projectorganisatie en gemeente zorgen voor duidelijkheid over de

randvoorwaarden. Zodat iemand met een idee ook snel antwoord krijgt over wat wel en niet kan. Daarnaast bekijken we samen met de initiatiefnemers de haalbaarheid van ingediende plannen. Zo nodig passen we ze aan, zodat ze goed geaccepteerd worden en effect hebben. En we gaan initiatiefnemers koppelen aan samenwerkingspartners."

BIJZONDER

Het transitie-management is dus bedoeld voor de tijdelijke invulling van het gebied bovenop de Groene Loper, in afwachting van de definitieve plannen. "De transitiefase is geslaagd als er in die periode ideeën opkomen die misschien nog wel beter zijn dan wat men oorspronkelijk had bedacht", zegt Pieter. "Juist in de tijdelijkheid is er ruimte voor bijzondere invullingen, en kunnen ook betrokken buurtbewoners hun bijdrage leveren. Dat A2 Maastricht dat stimuleert en daarvoor ruimte biedt, is zeker bijzonder. Het is een andere manier van tegen projectontwikkeling aankijken. We zien nog niet veel andere grote projecten waar dit zo gedaan wordt."

In de vastgestelde plannen komt bovenop de tunnel een mix van wonen, werken en groen. Maar misschien wijzen de tijdelijke functies wel uit, dat er behoefte is aan een andere invulling. Pieter: "Belangrijk is hoe het gebied nu gebruikt gaat worden. Dat vertelt je wat voor de lange termijn het beste past."

De Makelaars van de Tussentijd gaan er alles aan doen om het gebied rondom de tunnel nu al tot leven te brengen. "Zo krijgen

mensen een beeld van wat er mogelijk is en hoe dynamisch de omgeving kan worden. Uiteindelijk zijn het de gebruikers die bepalen of een gebied geslaagd is of niet. We willen mensen zo ver krijgen, dat ze daar nu zelf invulling aan gaan geven. Dan merk je dat mensen zich al over het gebied ontfemen. Als je dat gevoel kunt scheppen, heb je aan een belangrijke voorwaarde voldaan om de Groene Loper te laten slagen."

VERWACHTINGEN

In de afgelopen paar maanden heeft Pieter al zo'n honderd ideeën verzameld. Nu is het zaak om in beeld te brengen wat er nodig is om die ideeën uit te voeren en welke medewerking de projectorganisatie wil geven. "We willen geen al te grote verwachtingen wekken", legt Pieter uit. "Er staat immers geen grote zak geld klaar om dingen te realiseren. Dus bij alles wat geld kost moet je bedenken: wie zou dat willen betalen? Wie kunnen we daarvoor vragen? Dat lijkt heel beperkend, maar het dwingt mensen ook om actief deel te nemen en het stoot degenen af die alleen meedoen voor het geld. Want dat wil je niet, je wilt echte betrokkenheid."

Concrete projecten zijn nog niet bekend, maar wel hoopt Pieter al voor de zomer een idee te realiseren, dat als opstapje dient naar meer plannen. Daarvoor zijn er gesprekken gaande met buurtbewoners die initiatieven hebben ingediend. "Ik heb heel veel leuke ideeën gehoord en gezien en er zijn mensen die bij wijze van spreken morgen aan de slag willen. Maar we willen

er ook voor waken dat mensen in hun eentje projecten gaan doen. Liefst zien we een samenwerking tussen meerdere partijen."

PRETTIGE PLEK

Voordat de totale bebouwing rond de Groene Loper klaar is, zijn we tien tot vijftien jaar verder. Hoe het er dan precies uitziet, is toekomstmuziek. Belangrijk nu zijn de kleine stapjes. Pieter: "Wat ik vooral wil, is dat het gebied steeds meer gebruikt gaat worden naarmate de bouwplannen vorderen. En dat mensen het als een prettige, fijne plek gaan ervaren, ook al staan de gebouwen er nog niet." De projectontwikkelaar realiseert zich dat dat geen eenvoudige opgave is. "Als ondernemer is het pas aantrekkelijk om je voor langere termijn in het gebied te vestigen, als die Groene Loper daadwerkelijk is aangelegd. Zo lang de snelweg er nog ligt, is dat een ander verhaal. Je kunt niet verwachten dat je veel publiek trekt als je daar nu bijvoorbeeld met een horecapaviljoen gaat zitten."

Gevraagd naar zijn wens voor de toekomst, zegt Pieter: "Mijn droom is dat op de Groene Loper een nieuwe dynamiek ontstaat, die Maastricht een extra lading geeft. En dat het project als voorbeeld dient voor dit soort gebiedsontwikkeling op andere plekken in het land."

Samensmelting van oud en nieuw

Ed Sassen en Jeroen Schreurs: "De Groene Loper moet zo worden ingericht dat de wijken vloeiend in elkaar overlopen."

Hoewel hij nog moet worden aangelegd, is de Groene Loper al volop onderwerp van gesprek. Bijvoorbeeld in de wijk Wittevrouwenveld, waar de fysiotherapiepraktijk van Ed Sassen en Jeroen Schreurs is gevestigd. "Mensen maken zich zorgen over hoe het straks zal zijn, maar ze vinden het ook spannend."

Twee jaar geleden namen Ed Sassen en Jeroen Schreurs een fysiotherapiepraktijk in de Frankenstraat over. Met z'n tweeën hebben ze Fysiotherapie Oostermas totaal vernieuwd en uitgebreid. "Toen we bekendmaakten dat we hier gingen zitten, verklaarden sommige mensen ons voor gek", zegt Jeroen. Maar de twee lieten zich daardoor niet weerhouden. "We hebben een paar dagen meegekeken in de oude praktijk. En we zijn door de buurt gaan lopen." Zo kwamen ze erachter dat de wijk reuze meeviel. "We voelen ons hier erg op ons gemak."

SOCIALE CONTROLE

De ondernemers hebben tal van ideeën om hun buurt en vooral de zorg in de wijk te verbeteren. Zorg bij de mensen brengen, is daarbij volgens Jeroen en Ed cruciaal. Jeroen: "Wij willen de mensen die hier komen, op hun gemak stellen. Na de behandeling kunnen ze even blijven om, met een kopje koffie erbij, te praten met andere cliënten." "Je merkt dat er daardoor meer sociale controle is", constateert Ed. "Als iemand twee weken niet komt, gaan anderen vragen waarom dat is. Er wordt gebeld en mensen gaan bij elkaar op bezoek." Genoeg tijd uittrekken voor de cliënt is ook heel belangrijk, vinden Ed en Jeroen. Zodat mensen hun verhaal kunnen doen en niet met vragen naar buiten lopen.

BLOEMBAKKEN

Volgens de ondernemers is Wittevrouwenveld van oudsher een typische volkswijk. Tegenwoordig woont er een mengmoes van studenten, ouderen, autochtone en allochtone bewoners én middenklasse gezinnen. Recent is de wijk behoorlijk opgeknapt: er is een nieuw winkelcentrum en een buurtcentrum gekomen en er is een buurtparkje aangelegd. Ed: "Die aanpassingen hebben een positieve uitwerking gehad. Mensen uit wijken aan de overkant van de A2 weten ons nu ook te vinden."

De Frankenstraat zelf moet wel nog grondig worden aangepakt, vinden de fysiotherapeuten. Samen met buurtbewoners gaan ze daar mee aan de slag. Te beginnen met het plaatsen van bloembakken en het schoonmaken van de lantaarnpalen. De twee hopen dat meer ondernemers zich bij het initiatief zullen aansluiten. Een opwaardering is nodig, want de Frankenstraat en andere zijstraten van de Groene Loper bepalen straks mee het aanzien van het totaal, zo vinden Ed en Jeroen.

GEEN BARRIÈRE

Door de Groene Loper worden de omliggende wijken veel beter bereikbaar. Dat is winst, menen de fysiotherapeuten. Maar het is wel belangrijk om nieuwe voorzieningen toegankelijk en laagdrempelig te houden. "Als je hier een koffiebar begint, waar een koffie 3,50 euro kost, dan komt er niemand uit Wittevrouwenveld of Wyckerpoort", vindt Jeroen. "De Groene Loper mag geen nieuwe barrière vormen, maar moet zo worden ingericht dat de wijken vloeiend in elkaar overlopen. Zodat je niet eens merkt dat je naar een andere wijk gaat", zegt Ed. De Groene Loper kan ook bijdragen aan meer welzijn in de omliggende wijken, menen de fysiotherapeuten. Onder meer door goede zorg dicht bij de mensen aan te bieden. De twee ondernemers willen

daarvoor graag samenwerken met andere zorg- en welzijns ondernemers. "Dat kan een kapper zijn, een huisarts, een pedicure, een apotheek, noem maar op", zegt Ed. Een oefenpark op de Groene Loper, lijkt Ed en Jeroen ook wel wat: "We zoeken nu steeds plekken in de buurt waar we buiten kunnen oefenen. Zou mooi zijn als dat straks op één plek kan. Wij hebben daar wel ideeën over, maar kunnen dit niet alleen realiseren. Daarom zijn we op zoek naar medespelers."

VRAGEN

Ed en Jeroen merken dat de Groene Loper al regelmatig onderwerp van gesprek is in de praktijk. Jeroen: "Mensen maken zich aan de ene kant zorgen over hoe het straks zal zijn. Aan de andere kant vindt men het ook spannend."

Er leven nog veel vragen, zegt Ed: "Worden de wijken straks één geheel? Of ontstaat er weer een scheiding tussen nieuwbouw en bestaande bouw? Kan iedereen straks genieten van het nieuwe groen? Of wordt het uitglijden over de hondenpoep?"

Wie antwoord wil krijgen op zijn vragen, moet naar de informatiebijeenkomsten komen, vinden de ondernemers. "Als je commentaar hebt, kun je dat daar kwijt", zegt Ed. "Nu worden de concrete ideeën gevormd. In dat veranderingsproces willen wij op de eerste golf meesurfen", vult Jeroen aan. Daarom doen ze ook mee aan de campagne Mijn Groene Loper. "Onze droom is een samensmelting van en verbredening tussen oud en nieuw, waarbij een balans gevonden is tussen vraag en aanbod van zorg en welzijn uit de bijeingebrachte wijken", aldus Jeroen en Ed. Zie ook pagina 2 voor meer informatie over de campagne Mijn groene Loper. Vanaf 13 juni is de website www.mijngroeneloper.nl in de lucht. Verhalen, anekdotes, foto's, ideeën en activiteiten worden verzameld via de nieuwe website.

COLOFON

Coördinatie: **Communicatie A2 Maastricht**
 Realisatie: **Media Groep Limburg**
 Redactie: **Meyke Houben**
 Fotografie: **Loraine Bodewes**
Philip Driessen
Fred Berghmans
 Illustratie: **Zuiderlicht**
 Vormgeving: **Vera Carovigno**

Opdrachtgever voor de realisatie van A2 Maastricht zijn het Ministerie Infrastructuur en Milieu namens het Rijk en gemeente Maastricht. In de Stuurgroep A2 Maastricht werken Rijkswaterstaat, gemeente Maastricht, Provincie Limburg en gemeente Meerssen samen.

Opdrachtnemer voor de realisatie van A2 Maastricht is Avenue2, het bouwconsortium dat bestaat uit Strukton en Ballast Nedam.

Medegefinancierd door de Europese Unie
 Trans-Europees vervoersnetwerk (TEN-T)

In deze publicatie wordt slechts de mening van de auteur weergegeven. De Europese Unie is niet aansprakelijk voor het gebruik dat eventueel wordt gemaakt van de informatie in deze publicatie.

Meer weten?

Kijk op www.a2maastricht.nl

KOMT U OOK?

Dag van de Bouw bij A2 Maastricht

ZELF EEN STUK TUNNEL BEKIJKEN?

Dat kan tijdens de Dag van de Bouw op zaterdag 13 juni 2015. Tussen 10.00 en 16.00 uur zetten wij de bouwhekken open bij Geusselt. Via een wandeltocht door verschillende tunnelbuizen komt u alles te weten over de bouw van de tunnel, de ondergrondse werkzaamheden en wat er nog allemaal moet gebeuren voordat de tunnel open kan voor verkeer. Ook krijgt u meer info over de twintig andere kunstwerken van het project. Dit jaar kijken we ook vast vooruit naar de bovengrondse herinrichting, want daar zal een nieuw stuk stad ontstaan. Meer weten? Kijk op

www.a2maastricht.nl/dagvande bouw2015